YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
27 päivänä syyskuuta 1983 *

Asiassa 216/82,

jonka Finanzgericht Hamburg on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Universität Hamburg

vastaan

Hauptzollamt Hamburg-Kehrwieder

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen 173 ja 177 artiklan sekä opetus-, tieteellis- tai kulttuuriluonteisten tavaroiden tuonnista vapautettuina yhteisen tullitariffin tulleista 10 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1798/75 (EYVL L 184, s. 1) ja asetuksen (ETY) N:o 1798/75 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä joulukuuta 1975 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3195/75 (EYVL L 316, s. 17) tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti J. Mertens de Wilmars, jaostojen puheenjohtajat P. Pescatore, A. O'Keeffe ja U. Everling sekä tuomarit A. J. Mackenzie Stuart, T. Koopmans, O. Due, K. Bahlmann ja Y. Galmot,

julkisasiamies: Sir Gordon Slynn,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

kirjaaja: P. Heim,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Finanzgericht Hamburg on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 20.7.1982 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 12.8.1982, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä toisaalta perustamissopimuksen 173 ja 177 artiklan ja toisaalta opetus-, tieteellis- tai kulttuuriluonteisten tavaroiden tuonnista vapautettuina yhteisen tullitariffin tulleista 10 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1798/75 (EYVL L 184, s. 1) ja asetuksen (ETY) N:o 1798/75 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä joulukuuta 1975 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3195/75 (EYVL L 316, s. 17) tulkinnasta.

2 Kysymykset on esitetty sellaisen valitusasian yhteydessä, jonka Universität Hamburg (Hampurin yliopisto) oli saattanut vireille sen johdosta, että Saksan tulliviranomaiset eivät myöntäneet tullitonta tuontia *Packard 2425 Tri-Carb Spectrometer* -nimiselle elektroniselle tarkistus- ja mittauslaitteelle, joka tuotiin Yhdysvalloista ja joka oli tarkoitettu käytettäväksi yliopistossa "laboratorioeläinten kudosten ja ruumiinnesteiden radioaktiivisuuden mittaukseen kokeellisessa anatomisessa tutkimuksessa, jonka tavoite oli paikallistaa ja määrällisesti havainnoida nisäkkäiden elimistön aineenvaihdunnan kemiallisia muutoksia".

3 Oikeudenkäyntiasiakirjat osoittavat, että Saksan viranomaiset saattoivat yliopiston hakemuksen komission käsiteltäväksi edellä mainittujen asetusten säännösten mukaisesti. Kaikille jäsenvaltioille osoitetussa 5.10.1978 tekemässään päätöksessä 78/851/ETY (EYVL L 293, s. 30) komissio ilmoitti, että edellä mainitun asetuksen (ETY) N:o 1798/75 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyt tullittoman tuonnin edellytykset eivät täyttyneet, koska yhteisössä valmistettiin samaan erityiskäyttöön soveltuvia tieteellisesti samanarvoisia laitteita kuin kyseessä oleva laite. Tämän päätöksen johdosta Saksan viranomaiset hylkäsivät 7.5.1979 lopullisesti yliopiston hakemuksen.

4 Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan käsittelyn kuluessa yliopisto on väittänyt, että yhteisössä valmistetut laitteet eivät vastanneet amerikkalaista laitetta, ottaen huomioon hakemuksessa mainitun tutkimuksen erityistarpeet.

Tässä tilanteessa Finanzgericht Hamburg on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kysymykset:

"1) Koskeeko päätös, jonka komissio on osoittanut jäsenvaltioille 2.12.1975 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3195/75 4 artiklan 6 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti ja jonka mukaan 10.7.1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1798/75 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tietyn välineen tai laitteen tullittomalle tuonnille säädetyt edellytykset eivät ole täyttyneet, myös suoraan ja erikseen päätöksen kohteena olevan välineen tai laitteen maahan tuonutta henkilöä siten, että tämä voi vaatia kyseisen päätöksen kumoamista nostamalla kanteen komissiota vastaan ja jos voi, mistä ajankohdasta lähtien ja minkä määräajan kuluessa?

2) Voiko henkilö, jota asetuksen (ETY) N:o 3195/75 4 artiklan 6 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti tehty komission päätös koskee, vedota päätöksen lainvastaisuuteen ainoastaan ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan kolmannessa kohdassa määrätyn kahden kuukauden määräajan kuluessa nostamalla kanteen komissiota vastaan, vai voiko kyseinen henkilö vedota päätöksen lainvastaisuuteen myös kansallisessa tuomioistuimessa tullin määräämistä vastaan nostetulla kanteella, jolloin kansallinen tuomioistuin tässä tapauksessa voi saattaa päätöksen pätevyyttä koskevan kysymyksen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisumenettelyssä?

3) Jos päätöksen lainvastaisuuteen voidaan vedota kansallisessa tuomioistuimessa esillä olevassa menettelyssä, onko *Packard Tri-Carb liquid scintillation system, Model 2425* -nimistä laitetta koskeva 5.10.1978 tehty komission päätös 78/851/ETY pätemätön sillä perusteella, että vaikka yhteisössä valmistetaan samanlaisia laitteita, kuten komission päätöksessä todetaan, ne ovat suorituskyvyltään heikommat kuin maahan tuotu laite, ottaen erityisesti huomioon käyttäjän vaatimukset?"

Kaksi ensimmäistä kysymystä

5 Näillä kysymyksillä kansallinen tuomioistuin pyytää pääasiallisesti ratkaisemaan, estääkö se, että esillä olevassa asiassa käsiteltävän kaltaista komission päätöstä vastaan ei ole nostettu kannetta 173 artiklan toisen kohdan nojalla saman artiklan kolmannessa kohdassa mainitun määräajan kuluessa, henkilöä tai henkilöitä, joita kyseinen päätös koskee, vetoamasta päätöksen lainvastaisuuteen kansallisessa

tuomioistuimessa vireillä olevassa menettelyssä. Tämän ongelman ratkaisemiseksi on tarkasteltava edellä mainituilla asetuksilla käyttöön otettua menettelyä.

6 Asetuksen (ETY) N:o 3195/75 3 artiklan mukaan tullittomuushakemus on esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseessä oleva tieteellinen laitos sijaitsee. Kansallinen viranomainen tekee 4 artiklan mukaan hakemusta koskevan päätöksen välittömästi aina, kun se käytettävissään olevien tietojen perusteella pystyy arvioimaan, valmistetaanko yhteisössä sillä hetkellä tieteellisesti samanarvoisia laitteita. Kansallinen viranomainen joutuu siten saattamaan asian komission käsiteltäväksi ainoastaan, jos se katsoo, ettei se itse pysty arvioimaan kysymystä, eikä yhteisön oikeudessa edellytetä, että asiasta ilmoitetaan hakijalle.

7 Komission päätös osoitetaan kaikille jäsenvaltioille. Päätös on näin ollen perustamissopimuksen 191 artiklan nojalla annettava tiedoksi näille valtioille ja se tulee voimaan kun se on annettu tiedoksi. Sitä vastoin päätöstä ei tarvitse antaa tiedoksi tullittomuutta hakeneelle henkilölle eikä se kuulu säädöksiin, jotka perustamissopimuksen mukaan on julkaistava. Vaikka päätös käytännössä julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, hakija ei sen sanamuodon perusteella välttämättä pysty toteamaan, että se on tehty hänen aloittamansa menettelyn johdosta.

8 Koska päätös sitoo jäsenvaltioita, kansallisen viranomaisen on hylättävä tullittomuushakemus, jos komission päätös on kielteinen, mutta yhteisön oikeuden mukaan se ei ole velvollinen viittaamaan komission päätökseen omassa hakemuksen hylkäävässä päätöksessään. Kuten esillä olevasta asiasta ilmenee, kansallisen viranomaisen päätös voidaan lisäksi tehdä tietyn viiveen kuluttua komission päätöksen tiedoksi antamisesta.

9 Jotta kyseinen tieteellinen laitos voi nostaa kanteen komission päätöstä vastaan perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan nojalla, sen on osoitettava, kuten Finanzgericht oikein perustein totesi, että kyseinen päätös koskee sitä suoraan ja erikseen.

10 Näillä edellytyksillä tieteellisen laitoksen hakemuksen hylkääminen kansallisen viranomaisen päätöksellä on ainoa hakijalle suoraan osoitettu toimenpide, josta tämä on varmasti saanut tiedon hyvissä ajoin ja johon hakija voi hakea muutosta tuomioistuimessa, ilman että hänellä on vaikeuksia osoittaa asiavaltuuttaan. ETY:n perustamissopimuksen 184 artiklassa ilmaistun yleisen oikeusperiaatteen mukaan hakijan on voitava vedota häntä vastaan tehdyn kansallisen päätöksen

perustana olevan komission päätöksen lainvastaisuuteen, kun hakija valittaa kansallisen oikeuden mukaisesti hakemuksensa hylkäämisestä.

11 Tämä toteamus riittää vastaukseksi, joka on omiaan poistamaan kansallisen tuomioistuimen esittämät epäilyt, ilman että olisi tarpeen ottaa kantaa perustamissopimuksen 173 ja 177 artiklan välisiin yleisiin suhteisiin liittyvään laajempaan ongelmaan tai antaa erillistä vastausta ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen.

12 Finanzgerichtin esittämään kahteen ensimmäiseen kysymykseen on siten vastattava, että henkilö tai henkilöt, joita asetuksen (ETY) N:o 3195/75 4 artiklan mukainen komission päätös koskee, voivat vedota tällaisen päätöksen lainvastaisuuteen tullin määräämisestä kansalliseen tuomioistuimeen tehdyn valituksen yhteydessä, jolloin päätöksen pätevyyttä koskeva kysymys voidaan saattaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisumenettelyssä.

Kolmas kysymys

13 Kolmannella kysymyksellä Finanzgericht pyytää ratkaisemaan, onko edellä mainittu päätös 78/851/ETY pätemätön sen perusteella, että yhteisössä valmistetut samanlaiset laitteet ovat suorituskyvyltään heikommat kuin maahan tuotu laite, ottaen erityisesti huomioon käyttäjän vaatimukset.

14 Tältä osin on aluksi korostettava, että kyseisillä asetuksilla pyritään varmistamaan, että sellaiset komissiolle osoitetut hakemukset, joista yksi tai useampi jäsenvaltio on antanut kielteisen lausunnon, tutkitaan perusteellisesti. Edellä mainitun asetuksen (ETY) N:o 3195/75 4 artiklan mukaan tämän tutkimuksen suorittavat tullittomuuskomiteassa kaikista jäsenvaltioista kokoontuneet asiantuntijat, joilla on käytettävissään hakemuksen lisäksi myös siihen liittyvä tekninen aineisto, ja asiantuntijat vertaavat kyseessä olevia laitteita ottaen huomioon erityiskäytön, jota varten tuoja on hankkinut maahan tuodun laitteen. Ottaen huomioon tämän tutkimuksen teknisen luonteen yhteisöjen tuomioistuin voi vahvistaa pätemättömäksi päätöksen, jonka komissio on tehnyt komitean lausunnon mukaisesti, ainoastaan, jos kyseessä on ilmeinen tosiseikkoja koskeva tai oikeudellinen virhe taikka harkintavallan väärinkäyttö.

15 Lisäksi on todettava, että kyseessä olevien laitteiden vastaavuutta arvioitaessa on perusteena käytettävä käyttäjän hakemuksessa tutkimustyötä varten välttämättömiksi ilmoitettujen laitteiden teknisten eritelmien lisäksi ensisijaisesti puolueetonta

arviota siitä, että laitteet soveltuvat kokeisiin, joiden suorittamiseen käyttäjä on tarkoittanut maahan tuodun laitteen. Asiantuntijalausunnot, jotka kansallinen tuomioistuin on esillä olevassa asiassa hankkinut, perustuvat yliopiston esittämiin teknisiin eritelmiin, eikä niissä tarkastella, ovatko ne perusteltuja kyseessä olevaan tutkimukseen liittyvien tarpeiden kannalta. Asiantuntijalausunnoissa on nimenomaisia varauksia, joiden mukaan kyseessä olevien laitteiden tieteellistä arvoa ei voida luotettavasti arvioida muulla tavalla kuin käyttämällä niitä kyseessä olevassa tieteellisessä tarkoituksessa, ja vertaamalla niiden suorituksia. Edellä esitetystä seuraa, että asiantuntijalausunnot eivät ole riittävät sen osoittamiseksi, että on tapahtunut ilmeinen virhe, joka tekisi riidanalaisesta päätöksestä pätemättömän.

16 Koska oikeudenkäyntiasiakirjoissa ei ole muita seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että kyseessä on tällainen virhe tai harkintavallan väärinkäyttö, on kolmanteen kysymykseen vastattava, että yhteisöjen tuomioistuimen tarkastelussa ei ole ilmennyt mitään seikkoja, jotka olisivat omiaan vaikuttamaan 5.10.1978 tehdyn komission päätöksen 78/851/ETY pätevyyteen.

Oikeudenkäyntikulut

17 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Tanskan kuningaskunnan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Finanzgericht Hamburgin 20.7.1982 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Henkilö tai henkilöt, joita opetus-, tieteellis- tai kulttuuriluonteisten tavaroiden tuonnista vapautettuina yhteisen tullitariffin tulleista annetun neuvoston

asetuksen (ETY) N:o 1798/75 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä joulukuuta 1975 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3195/75 4 artiklan mukainen komission päätös koskee, voivat vedota tällaisen päätöksen lainvastaisuuteen tullin määräämisestä kansalliseen tuomioistuimeen tehdyn valituksen yhteydessä, jolloin päätöksen pätevyyttä koskeva kysymys voidaan saattaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisumenettelyssä.

2) **Yhteisöjen tuomioistuimen tarkastelussa ei ole ilmennyt mitään seikkoja, jotka olisivat omiaan vaikuttamaan 5.10.1978 tehdyn, 23.5.1977 tehtyä päätöstä täydentävän komission päätöksen 78/851/ETY, jolla hylätään hakemus kaukokirjoittimella varustetun *Packard 2425 Tri-Carb Spectrometer* -nimisen tieteellisen laitteen vapauttamisesta yhteisen tullitariffin tulleista, pätevyyteen.**

Mertens de Wilmars Pescatore O'Keeffe Everling

Mackenzie Stuart Koopmans Due Bahlmann Galmot

Julistettiin Luxemburgissa 27 päivänä syyskuuta 1983.

H. A. Rühl
määrätty kirjaaja
johtava hallintovirkamies

J. Mertens de Wilmars
presidentti